

Міністерство освіти і науки України

Державний заклад
«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
художньо-графічний факультет
кафедра технологічної та професійної освіти

МАТЕРІАЛИ

**І ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

«ІННОВАТИКА В ОСВІТІ, ДИЗАЙНІ ТА МИСТЕЦТВІ»

23-24 травня 2024 р.

м. Одеса

УДК: 001.895 [378+7.05+7] (08)

Рекомендовано до друку Вченою радою Державного закладу
«Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського» (*протокол № 17 від 27.06.2024 р.*)

Рецензенти:

Бредньова Віра Петрівна, кандидат технічних наук, професор кафедри
нарисної геометрії та інженерної графіки Одеської державної академії
будівництва та архітектури;

Бартенева Ірина Олександрівна, кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки Державного закладу «Південноукраїнський
національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Інноватика в освіті, дизайні та мистецтві : матеріали I Всеукраїнської
науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Одеса, 23-24 травня
2024 року. Одеса: Університет Ушинського, 2024. 121 с.

До збірника ввійшли матеріали I Всеукраїнської науково-практичної
конференції «Інноватика і освіті, дизайні та мистецтві», яка відбувалася у
Державному закладі «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського» 23-24 травня 2024 року.

Матеріали конференції відображають науково-дослідницькі та
методико-орієнтовані підходи та сучасні тенденції, щодо використання
різноманітних інновацій, актуальних проблем в освіті, дизайні та мистецтві в
контексті сьогодення.

Збірник призначений для науковців (докторанти, аспіранти,
магістранти), здобувачів вітчизняних та зарубіжних закладів вищої освіти,
педагогічних працівників різних типів закладів освіти, художників,
дизайнерів, представників творчих спілок, арт-ринку.

Відповідальність за дотримання вимог академічної доброчесності в
текстах доповідей несуть їх автори.

© Державний заклад «Південноукраїнський
національний педагогічний університет
імені К.Д. Ушинського», 2024

© Колектив авторів, 2024

<i>Красножон Р. О., Яновський А. О.</i> ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ РОЗДІЛ 3D ГРАФІКА	40
<i>Крутова А. О., Черних В. В.</i> ІНФОРМАТИКА ЧЕРЕЗ МИСТЕЦТВО: ІНТЕГРАЦІЯ ХУДОЖНИХ МЕТОДІВ У ВИКЛАДАННІ ІНФОРМАТИКИ ЗА ДОПОМОГОЮ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ	43
<i>Курманенко Ю. В., Савчук О. П.</i> ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ІНФОРМАТИКИ В АСПЕКТІ ОСОБИСТІСНО-ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ	45
<i>Лісовська О. М.</i> СУТНІСТЬ І СТРУКТУРА ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ПРОФЕСІЙ СФЕР ПОСЛУГ	49
<i>Любкевич О. В., Савчук О. П.</i> ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ВИМОГИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНОГО СПІЛКУВАННЯ У МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ ТА ТЕХНОЛОГІЙ	53
<i>Любкевич С. Б., Савчук О. П.</i> ІНТЕРАКТИВНІСТЬ У ГРАФІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ 10-11 КЛАСІВ НА УРОКАХ ТЕХНОЛОГІЙ	57
<i>Мавроді М. І., Усов В. В.</i> РОЗВИТОК ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ УЧНІВ 10-11 КЛАСІВ ЗА ДОПОМОГОЮ ТЕХНІКИ «КІНУСАЙГА» В ПРОЄКТНО- ТЕХНОЛОГІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	61
<i>Масліч А. В.</i> ВИРІЗНЕННЯ ТЕРМІНІВ ДРОН ТА БПЛА У ВІЙСЬКОВО- ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ	64
<i>Підлубна І. Л.</i> СУТНІСТЬ ПРОЄКТНО-КОНСТРУКТОРСЬКОЇ КОМПЕТЕНОСТІ ВЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ В ТВОРЧІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	67
<i>П'янківська-Краген Т. А., Усов В. В.</i> ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОЄКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ 10-11 КЛАСІВ НА ЗАНЯТТЯХ З ТЕХНОЛОГІЙ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПО ВИГОТОВЛЕННЮ ВИРОБІВ ВИШИТИХ БІСЕРОМ	71

7. Прийма С. М. Формування технологічної культури майбутніх вчителів інформатики у процесі професійно-педагогічної підготовки. *Збірник наукових праць Бердянського державного педагогічного інституту*. Серія: Педагогічні науки. Бердянськ, 2005. Вип. 3. С. 162-174.

8. Шевченко Л. С. Теоретичні методичні засади підготовки майбутніх учителів технологій до інноваційної педагогічної діяльності: дис. ... д-ра пед. наук: 015 – професійна освіта (за спеціалізаціями) спеціалізація: 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти. 01 Освіта. Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського. Вінниця. 2019. 568 с.

СУТНІСТЬ І СТРУКТУРА ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ПРОФЕСІЙ СФЕРИ ПОСЛУГ

Лісовська Ольга Михайлівна

*кандидат педагогічних наук, викладач,
заступник директора з навчально-виробничої роботи
Державного професійно-технічного навчального закладу
«Одеський професійний ліцей технологій та дизайну»,
м. Одеса, Україна*

Ключові слова: підприємницька компетентність, професійна освіта, сфера послуг, кваліфікований робітник, заклад професійної освіти.

Задоволення потреб економіки країни у кваліфікованих і конкурентоспроможних робітниках, сприяння в реалізації державної політики зайнятості населення є одним із пріоритетних завдань професійної освіти. Ураховуючи вимоги, які висуває сучасний ринок праці до підготовки здобувачів освіти сфери послуг, особливого значення набуває поєднання вмінь навчатись і реалізовувати свої знання в практичній діяльності. Сфера послуг в Україні активно розвивається, що дає підстави сприймати її як сукупність економічно неоднорідних ринкових сегментів, тобто як цілісну систему, складиками якої є інформаційно-консультативні, побутові, соціально-культурні тощо [10, с. 184]. Тому в закладах професійної освіти професійна підготовка здобувачів освіти сфери послуг повинна бути

спрямована на забезпечення готовності до роботи в підприємницькому середовищі та організації власної справи. Умови ринкової економіки формують нові завдання щодо професійної підготовки робітників, особливо актуальним стає питання формування підприємницької компетентності здобувачів освіти професій сфери послуг у закладі професійної освіти.

Проблему формування підприємницької компетентності досліджено в різних аспектах: психолого-педагогічні аспекти підприємницької діяльності (В. Андріанова, І. Демура, О. Зав'ялова, Ю. Пачковский, С. Посохов, В. Шабанова); стан підготовки молоді до підприємницької діяльності (М. Бойко, Д. Закатнов, Л. Козачок, С. Мельник, Н. Пасічник, О. Тополь, О. Семенюк, О. Щербак); формування підприємницької компетентності молоді (Ю. Баніт, Ду Дзінсюй, Ю. Кулімова, С. Лупаренко, Г. Назаренко, Н. Ткачова).

Утвердження компетентнісного підходу в професійній освіті означає переорієнтацію з процесу на результат у його діяльнісному вимірі [10, с. 157].

Оновлення змісту та структури професійної (професійно-технічної) освіти відбувається шляхом розроблення та впровадження державних стандартів з конкретних професій на основі компетентнісного підходу. Здійснюючи аналіз освітньо-кваліфікаційних характеристик кваліфікованого робітника професій сфери послуг, що охоплюють сукупність необхідних загальних та професійних компетентностей – здатність особи до виконання певного виду діяльності, можна виокремити професійні вимоги, які є загальними для кваліфікованих робітників цих професій, а саме: володіти обсягом знань із правових питань галузі, трудового законодавства, основ ведення підприємницької діяльності, державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності в межах професійної діяльності [3; 4].

Єдиного підходу до визначення сутності понять «підприємництво» та «підприємницька компетентність» у вітчизняній та зарубіжній науці не існує, більшість науковців вважає, що підприємництво – це самостійна, ініціативна, продуктивна діяльність людини, направлена на отримання прибутку [2; 9]; підприємницька компетентність – особистісне утворення, яке забезпечує здатність людини здійснювати підприємницьку діяльність, спрямовану на отримання певних матеріальних благ [1; 5; 8].

Ураховуючи наукові праці дослідників щодо підприємницької компетентності, пропонуємо власне трактування феномена «підприємницька компетентність здобувачів освіти професій сфери послуг» – це інтегральна динамічна характеристика особистості, що відбивається на здатності суб'єкта праці здійснювати підприємницьку діяльність в сфері послуг для отримання прибутку.

Серед науковців існують різні погляди щодо кількості компонентів у структурі підприємницької компетентності; структурні компоненти підприємницької компетентності мають відмінності, що пов'язано з різним завданням дослідження.

За В. Майковською, підприємницька компетентність складається з інтелектуального, організаційно-комунікативного, мотиваційно-ціннісного та рефлексивно-вольового [5].

У дослідженні Ю. Білової до складу структури підприємницької компетентності входять мотиваційно-ціннісний компонент; когнітивний компонент; діяльнісний компонент; емоційно-вольовий компонент [1].

Г. Матуковою визначено і обґрунтовано такі структурні компоненти підприємницької компетентності: аксіологічний, когнітивний, особистісний, професійний [6].

Структуру підприємницької компетентності Г. Назаренко пропонує визначати через особистісно-вольовий, інформаційно-когнітивний, організаційно-комунікативний та інноваційно-комерційний компоненти [7].

Структуру феномена «підприємницька компетентність здобувачів освіти професій сфери послуг» репрезентують мотиваційний, діяльнісний та рефлексивний компоненти. Для оцінки досліджуваного феномену в межах кожного компонента сформованості ми з'ясували критерії та їх показники: спонукальний (наявність позитивної мотивації досягнення у майбутніх кваліфікованих робітників); процесуальний (використання економічних знань та умінь у майбутній професійній діяльності); оцінний (наявність підприємницьких здібностей). Виокремили рівні сформованості підприємницької компетентності здобувачів освіти професій сфери послуг: достатній, задовільний і низький.

Отже, розглянувши сутність і структуру феномена «підприємницька компетентність здобувачів освіти професій сфери послуг», можемо констатувати, що лише сукупність усіх зазначених

компонентів (мотиваційний, діяльнісний, рефлексивний) може забезпечити високий рівень сформованості підприємницької компетентності здобувачів освіти професій сфери послуг.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Білова Ю. А. Поняття та структура підприємницької компетентності майбутніх фахівців економічного профілю. *Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти*. 2013. Вип. 7. С. 15-17. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ozfm_2013_7_7
2. Бобров В. Я. Основи ринкової економіки і підприємництва. Підручник. Київ : Вища школа, 2003. 719 с.
3. Державний освітній стандарт з професії «Кравець». URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/pto/standarty/2023/01/27/Standart-profosv.Kravets.81-27.01.2023.pdf>
4. Державний стандарт професійно-технічної освіти з професії «Фотограф (фотороботи)». URL : <https://mon.gov.ua/ua/osvita/profesijno-tehnicna-osvita/derzhavni-standarti-navchalni-plani-ta-programi/zatverdzeni-standarti-profesijno-tehnicnoyi-osviti-2006-2016>
5. Майковська В. І. Теорія і практика формування підприємницької компетентності майбутніх фахівців сфери обслуговування у закладах вищої освіти: дис... д-ра пед. наук : 13.00.04. С., 2021. 757 с.
6. Матукова Г. І. Педагогічні умови розвитку в студентів економічних спеціальностей компетентності до підприємницької діяльності. *Професійна освіта : проблеми і перспективи*. 2015. Вип. 8. С. 35–42.
7. Назаренко Г. А. Формування підприємницької компетентності учнів загальноосвітніх навчальних закладів у відповідності до вимог нових державних стандартів : метод. посіб. Черкаси : ЧОПОП, 2014. 68 с.
8. Прищепа С. М. Сутність та зміст поняття «підприємницька компетентність». *YoungScientist. Серія – Педагогічні науки*. 2016. № 5 (32). С. 367–370.
9. Професійна освіта : Словник: навч. посібник / Укладачі С.У. Гончаренко та ін. За ред. Н.Г. Ничкало. Київ : Вища школа, 2000. 380 с.

10. Теоретико-методичні засади організації підготовки робітничих кадрів з професій, що користуються попитом на ринку праці : монографія / Я. Г. Камінецький, М. В. Вачевський, М. П. Копельчак, Б. І. Клим, Л. Я. Криницька, Л. І. Кубська, Л. В. Сліпчишин, Г. В. Субтельна; за ред. Я. Г. Камінецького. Київ : Педагогічна думка, 2013. 256 с.

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ВИМОГИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНОГО СПІЛКУВАННЯ У МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ ТА ТЕХНОЛОГІЙ

Любкевич Олена Вікторівна

*здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти
художньо-графічного факультету*

*Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського», м. Одеса, Україна;*

Савчук Олена Петрівна

*науковий керівник: кандидат педагогічних наук, доцент
кафедри технологічної та професійної освіти*

*Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського», м. Одеса, Україна*

Ключові слова: педагогічна культура, спілкування, майбутні вчителі трудового навчання та технологій.

Однією з найактуальніших у педагогіці й філософії освіти є проблема професіоналізму, культури та духовно-морального обличчя вчителя. Покликання вчителя – не тільки збагатити учнів різноплановими знаннями, а, перш за все, допомогти їм знайти себе у культурному просторі, сформувати власну культурну самосвідомість. Всім відомо, що справжнім учителем потрібно народитися. Звісно, що будь-який педагог, який хоче працювати з дітьми, передавати їм свої знання й досвід, може стати майстром свого діла, а для цього потрібні неабиякі зусилля над своєю особистістю, духовно збагачуватися, розвивати та актуалізувати свій творчий потенціал, мотивація до діяльності, постійна праця над самовдосконаленням та самореалізацією.

рослинній основі і з відходів, а також використання цифрових технологій для форми і кінцевої обробки.

Таким чином, в сучасному світі дизайн, що є глобальним феноменом, охоплює практично всі сфери життєдіяльності людини, розвиваючись на основі конвергентних технологій на базі нових наукових знань (технології на стику біонано-інформаційних технологій), є одночасно універсальним комунікативним та експресивним засобом. У цьому дуалізмі дизайну є його сутність як феномена антропологічного, феноменологічного, що визначає багато в чому моральний вектор розвитку людства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гахова А. Ю. Дизайн екологічного одягу: генеза, концепції, новації: автореф. дис. за спеціальністю 022 «Дизайн». ХДАДМ. Харків, 2021. 17 с.

2. Adidas та інші бренди використовуватимуть шкіру з грибів для виробництва одягу. Platforma.ua: веб-сайт. URL: <https://platfor.ma/adidas-tainshi-brendy-vykorystovuvatymut-shkiru-z-grybiv-dlya-vyrobnystva-odyagu> (дата звернення 15.05.2024).

3. Максюк Н. В'єтнамський дизайнер розробила екошкіру з відходів морепродуктів і кавової гущі. Life.ua: веб-сайт. URL: <https://bzh.life/ua/mesta-iveshi/vetnamskij-dizajner-razrobotala-biorazlagaemuyu-iskusstvennyuyu-kozhu> (дата звернення 15.05.2024).

4. Варивончик А., Пенчук О., Пальцун О. Інноваційні технології в дизайні одягу XXI ст. Деміург: ідеї, технології, перспективи дизайну. Том 5 №1, 2022. С. 113-115.

5. Мелая Т. Г. Інноваційні технології у сучасному дизайні костюма. *Фундаментальні дослідження*. 2015. № 2-18. С. 3935-3939. URL: <https://fundamental-research.ua/ua/article/view?id=37883> (дата звернення: 15.05.2024).